

अनुसूचि - १

गरिब परिवार पहिचानका सूचकहरू

(१) Proxy Means Test (PMT) विधिबाट गरिब परिवार पहिचान गर्दा आधार लिइएका सूचकहरू :

- (क) जनसांख्यिक तथा मानवीय अवस्था: परिवारको आकार, परिवारको शैक्षिक अवस्था, परिवारमा निजि स्कूलमा अध्ययनरत बालबालिका, परिवारको औसत आयु,
- (ख) परिवारका सदस्यहरूको रोजगारीको अवस्था, आम्दानीको स्रोत, परिवारमा आश्रित व्यक्तिहरूको संख्या
- (ग) बसोबास (घर) को भौतिक अवस्था: घरको स्वामित्व, घरको छाना, घरको भित्ता, घरको जगको प्रकार, घरमा भएका कोठा संख्या
- (घ) घरयासी सुविधा: पिउने पानीको उपलब्धता, शौचालयको सुविधा र प्रकार, खाना पकाउने इन्धन, बत्तीको स्रोत
- (ङ) घरायसी सम्पत्ति: गाडी, इन्टरनेट जडान, केबल टेलिभिजन, टेलिफोन, रेफिजरेटर, पशु चौपाया र चराचुरुङ्गीको संख्या आदि,
- (च) भौगोलिक क्षेत्र तथा क्षेत्रगत गरिबीको अवस्था भौगोलिक क्षेत्रगत अवस्था (हिमाल, पहाड, तराई)
- (छ) जातजातिगत गरिबीको अवस्था: सीमान्तकृत जातजातिगत समूह,
- (ज) जग्गा जमिनको अवस्था र त्यसको अनुमानित मूल्य,
- (झ) परिवारको आम्दानी: माथि उल्लेखित चरहरूलाई आधार मानेर परिवारको समग्र अनुमानित आम्दानीको प्रक्षेपण गर्ने ।

(२) स्वतः गरिब परिवारको रूपमा सूचिकरण गर्ने (Automatic Inclusion) आधार लिइएका सूचकहरू :

- (क) नेपालभरी कहिँ कतै घर नभएको
- (ख) घर भएको भएतापनि प्लाष्टिक, झिंको वा बाँसले बारेको र कच्ची छानो भएको
- (ग) आम्दानीको कुनै पनि स्रोत नभएको
- (घ) मागेर गुजारा चलाउने परिवार
- (ङ) घेरेलु कामदारको रूपमा रहेको परिवार
- (च) परिवारका सबै सदस्य १८ वर्ष मुनिका भएको परिवार
- (छ) परिवारका सबै सदस्य अपाङ्ग भएका वा गम्भीर रूपमा विरामी भएका वा सबैको उमेर ६५ वर्ष माथि रहेको परिवार ।

अनुसूचि - २

गुनासो दर्ता फाराम

(गरिब परिवारको प्रारम्भिक सूचिमा विवरण समावेश नभएको र फरक परेको अवस्थामा पारिवारिक विवरण समावेश गर्न/सच्याउनको लागि दिइने निवेदनको ढाँचा)

निवेदन

श्री .....

..... गाउँपालिका/नगरपालिकाको कार्यालय
..... जिल्ला ।

विषय :-गरिब परिवारको प्रारम्भिक सूचिमा विवरण समावेश नभएको फरक परेको सम्बन्धमा ।

..... जिल्ला ..... गाउँपालिका/नगरपालिका..... नं. वडा .....
गाउँ/बस्ती बस्ने ..... को नाति/नातिनी ..... को छोरा/छोरी
वर्ष ..... को ..... परिवारमूली रहेको परिवारको पारिवारिक विवरण भूमि व्यवस्था
सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयबाट प्रकाशित प्रारम्भिक सूचिमा छुट भएको/फरक पर्न गएकोले
तपसिलमा उल्लिखित विवरणअनुसार उक्त परिवारको विवरण समावेश गरी/सच्याई पाउँ ।

गुनासोसँग सम्बन्धित परिवार: आपनै   अरुको

गुनासोको कारण :

प्रारम्भिक सूचिमा परिवार समावेश हुनुपर्नेमा समावेश नभएको । समावेश हुनुपर्ने कारण (बहुउत्तर सम्भव)

- (क) परिवार बसोबास गरेको घरको अवस्था राम्रो नहुनु ।
- (ख) घरमा खानेपानी, चर्पी आदिको सुविधा नहुनु ।
- (ग) घरमा बत्तीको स्रोत तथा खाना पकाउने इन्धनको अभाव हुनु ।
- (घ) परिवारमूली लगायत अन्य सदस्यहरू अशिक्षित हुनु ।

- (ङ) परिवारमूली लगायत अन्य सदस्यहरू बेरोजगार हुनु ।
- (च) पर्यास कृषियोग्य जग्गा नहुनु वा कृषि उत्पादन परिवारको उपभोगको लागि अपर्यास हुनु ।
- (छ) सुविधाहरू जस्तै: यातायात, स्वास्थ्य, शिक्षा आदिमा पहुँच नहुनु वा पहुँच कठिन हुनु ।
- (ज) अन्य (खुलाउने) .....

संलग्न प्रमाणहरू

- क) .....
- ख) .....
- ग) .....

प्रमाणीकरण

मैले उपर्युक्त बमोजिमको विवरण आफ्नो पूर्ण जानकारीमा उपलब्ध गराएको हुँ । आफ्नो वा अरूको झुटो विवरण जानीजानी वा अन्य कुनै कारण नियतवश गरिब परिवार पहिचान कार्यक्रमको उद्देश्य र प्रकाशित नितिजालाई प्रभावित पार्ने गरी उपलब्ध गराएको छैन । त्यसरी गराएको प्रमाणित भएमा प्रचलित ऐन, कानून बमोजिम गरिने जुनसुकै प्रकारको कानुनी कारबाही गरिए मेरो मञ्जुरी छ भनी सहीछाप गर्नेको

दायाँ	बायाँ

परिवार संकेत नं.: .....

आँठा छाप

नाम, थर: ..... ठेगाना: ..... ल्याण्डलाइन

टेलिफोन नम्बर: ..... मोबाइल टेलिफोन नम्बर: ..... हस्ताक्षर: .....

मिति: .....

अनुसूचि - ३

गुनासो दर्ता फाराम

(गरिब परिवारको प्रारम्भिक सूचिमा विवरण समावेश भएको र फरक परेको अवस्थामा पारिवारिक विवरण समावेश गर्न/सच्याउनको लागि दिइने निवेदनको ढाँचा)

निवेदन

श्री .....

..... गाउँपालिका/नगरपालिकाको कार्यालय
..... जिल्ला ।

विषय :-गरिब परिवारको प्रारम्भिक सूचिमा विवरण समावेश नभएको/फरक परेको सम्बन्धमा।

..... जिल्ला ..... गाउँपालिका/नगरपालिका..... नं. वडा .....

गाउँ/बस्ती बस्ने ..... को नाति/नातिनी ..... को छोरा/छोरी वर्ष
..... को ..... परिवारमूली रहेको परिवारको पारिवारिक विवरण भूमि व्यवस्था सहकारी
तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयबाट प्रकाशित प्रारम्भिक सूचिमा छुट भएको/फरक पर्न गएकोले तपसिलमा उल्लिखित
विवरणअनुसार उक्त परिवारको विवरण समावेश गरी/सच्याई पाऊँ ।

गुनासोसँग सम्बन्धित परिवार: आफ्नै अरुको

गुनासोको कारण :

प्रारम्भिक सूचिमा परिवार समावेश नहुनु पर्नेमा समावेश भएको । समावेश नहुनुपर्ने कारण (बहुउत्तर सम्भव)

- (क) परिवार बसोबास गरेको घरको अवस्था राम्रो हुनु (जस्तै: पक्की सिमेन्टको ढलान, जग वा गारो भएको घर) ।
- (ख) घरमा खानेपानी, चर्पी आदिको राम्रो सुविधा हुनु ।
- (ग) घरमा भरपर्दो बत्तीको स्रोत (बिजुली आदि) तथा सुधारिएको खाना पकाउने इन्धन (सिलिण्डर रयास आदि) हुनु ।
- (घ) परिवारमूली लगायत अन्य सदस्यहरू सुशिक्षित हुनु ।

- (ड) परिवारमूली लगायत अन्य सदस्यहरूको राम्रो रोजगारी (स्थायी सरकारी जागिर आदि) हुनु । (च) पर्यास कृषियोग्य जग्गा हुनु वा कृषि उत्पादन परिवारको उपभोगको लागि पर्यास हुनु ।
- (छ) सुविधाहरू जस्तैः यातायात, स्वास्थ्य, शिक्षा आदिमा राम्रो पहुँच हुनु (यी सुविधाहरू घर नजिकको दूरीमा हुनु) ।
- (ज) अन्य जस्तैः गाडी, ल्याण्डलाइन फोन, एयरकण्डिसन जडान आदि हुनु (खुलाउने)
- .....

संलग्न प्रमाणहरू

- क) .....
- ख) .....
- ग) .....

प्रमाणीकरण

मैले उपर्युक्त बमेजिमको विवरण आफ्नो पूर्ण जानकारीमा उपलब्ध गराएको हुँ । आफ्नो वा अरूको झुटो विवरण जानीजानी वा अन्य कुनै कारण, नियतवश गरिब परिवार पहिचान कार्यक्रमको उद्देश्य र प्रकाशित नितिजालाई प्रभावित पार्ने गरी उपलब्ध गराएको छैन । त्यसरी गराएको प्रमाणित भएमा प्रचलित ऐन, कानून बमेजिम गरिने जुनसकै प्रकारको कानुनी कारबाही गरिए मेरो मञ्जुरी छ भनी सहीछाप गर्नेको

दायाँ	बायाँ

परिवार संकेत नं.: .....

अौठा छाप

नाम, थर: ..... ठेगाना: ..... ल्याण्डलाइन

टेलिफोन नम्बर: ..... मोबाइल टेलिफोन नम्बर: ..... हस्ताक्षर: .....

मिति: .....

अनुसूचि - ४

स्वघोषणा

म/मेरो परिवार ..... को नाम गरिब परिवारको सूचिमा परेकोमा म उक्त सूचिमा रहन इच्छुक नभएको हुँदा उक्त सूचिबाट म/मेरो परिवारको नाम हटाई दिनु हुन स्वघोषणा गर्दछु ।

दायঁ	বাযঁ

परिवार संकेत नं.: .....

आँठा छाप

नाम, थर: ..... ठेगाना: ..... ल्याण्डलाइन

टेलिफोन नम्बर: ..... मोबाइल टेलिफोन नम्बर: ..... हस्ताक्षर: .....

मिति: .....

अनुसूचि - ५

गुनासो दर्ता रजिष्टर

(गुनासो दर्ता रजिस्टरको ढाँचा)

नेपाल सरकार

भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निबारण मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाडौं

गरिब परिवारको प्रारम्भिक सूचि सम्बन्धमा गरिने गुनासोहरूको दर्ता किताब

पाना संख्या ..... को .....

.....जिल्ला .....गाउँपालिका/न.पा ..... नं. वडा

अनुसूचि - ६

गैर गरिबमा सूचिकृत भएका परिवारलाई गरिब परिवारका रूपमा सूचिकरणका लागि प्रश्नावली

प्रकाशित सूचिमा गरिब परिवारको रूपमा पहिचान नभएको परिवारलाई गरिब परिवारको रूपमा पहिचान गर्न आवश्यक छ भन्ने कुरा छानविनबाट देखिन आएमा यो प्रश्नावली भरी सिफारिस साथ मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

गरिब परिवारको रूपमा सूचिकरण गर्न सिफारिस गरिएको परिवारको विवरण

१. परिवार संकेत नं.: (१३ अंकको संकेत नं. लेखे)
२. परिवारमूलीको नाम :
३. परिवारमूलीको बाबुको नाम :
४. फोन/मोबाइल नं. :
५. सूचकहरू: गरिब परिवारको रूपमा छनौट गर्नका लागि यस परिवारमा तलका सूचकहरूमध्ये कुन कुन सूचकहरू मिल्दछन्, सबैमा चिन्ह लगाउनुपर्दछ ।
- (क) नेपालभरी कहिँ कतै घर नभएको
- (ख) घर भएको भएतापनि प्लाष्टिक, झिंक्रो वा बाँसले बारेको र कच्ची छानो भएको
- (ग) आम्दानीको कुनै पनि स्रोत नभएको
- (घ) मागेर गुजारा चलाउने परिवार
- (ङ) कुनै धनादृय परिवारमा काममा सधाउने गरी घेरेलु कामदारको रूपमा रहेको परिवार
- (च) परिवारका सबै सदस्य १८ वर्ष मुनिका भएको परिवार
- (छ) परिवारका सबै सदस्य अपाङ्ग भएका वा गम्भीर रूपमा विरामी भएका परिवार
- (ज) सबैको उमेर ६५ वर्ष माथि रहेको परिवार
- (झ) परिवारको आम्दानीले परिवारलाई कम्तिमा वर्षमा आठ महिनासम्म पनि खान लगाउन नपुर्ने
- (ञ) परिवारको कुनै पनि सदस्य स्वदेश वा विदेशमा कतै पनि कुनै रोजगारीमा नरहेको
- (ट) नेपालभरी कहिँ कतै जग्गा जमिन नरहेको परिवार
- (ठ) नेपालभरी कहिँ कतै कुनै व्यवसाय नभएको परिवार
- (ड) परिवारको कुनै सदस्यको नाममा स्वदेश वा विदेशमा कुनै पनि बैंकमा रकम नभएको

प्रमाणित गर्ने :

गुनासो सुनुवाइ अधिकारी

गुनासो सुनुवाइ समितिको संयोजक

गाउँ/नगरपालिका प्रमुख/अध्यक्ष